Tænketank: Vores skrantende hav skal ikke være afhængigt af politiske bogstavlege

Forfatter: Liselotte Hohwy Stokholm, Adm. direktør i Tænketanken Hav

Avis: Naturmonitor

Udgivelsesdato: 18. maj 2026

Uanset om regeringen bliver rød, lilla eller blå, så er der behov for at styrke den politiske indsats markant for at genskabe vores kollapsede havområder, døde fjorde og pressede fiskebestande.

Vi kan få et sundt og levende hav tilbage langs de danske kyster. Et farverigt undervandslandskab med bølgende ålegræs, tætte skove af tang og rige bestande af fisk, muslinger og hvaler. Et hav der er en havnation værdigt.

Det skal vores politikere vide, når de forhandler Danmarks næste regering. Havet skal ikke efterlades ved kajen. Det vil være en fatal fejl. For livet i havet, og for os som land.

For Danmark er en havnation. Vores historie, identitet og økonomi er tæt knyttet til havet. Kysterne danner rammen om lokalsamfund og turisme, og havet leverer både fødevarer og arbejdspladser. Alligevel er havmiljøet i dyb krise: Iltsvind og døde havbunde breder sig, ødelæggende kemiske stoffer udledes, og store områder mangler reel beskyttelse.

Derfor bør en ny regering sikre, at vores fjorde og indre farvande igen bliver noget, vi passer på, styrker og beskytter.

Danskerne vil havet – regeringen bør følge efter

Aldrig har en ny regering haft et tydeligere mandat til at løfte indsatsen for havmiljøet.

Den alvorlige tilstand i de danske farvande har for alvor vækket danskerne. Over hele landet spirer lokale initiativer som vinterbadeklubber, kajakforeninger og maritime nyttehaver frem, såvel som borgerdrevne protestgrupper. Med et fælles mål: Et rent og levende hav, der styrker både natur, turisme og lokal udvikling.

Samtidig blev valgkampen i marts 2026 en af de grønneste i nyere tid, domineret af debat om rent drikkevand og vores omfattende griseproduktion. Et klart signal om, at vælgerne forventer handling. Målinger viste, at klima og miljø var blandt vælgernes vigtigste emner – også lokalt, hvor kampen mod iltsvind fyldte flere steder.

En række partier og kandidater på tværs af det politiske spektrum bakkede op om at mindske presset på havet. Flere partier fremlagde konkrete forslag til at mindske skadeligt trawlfiskeri og overproduktion af svin, mens andre stillede krav til mindre kemi i havet.

Derfor bør en ny regering føre til et reelt kursskifte, hvor et sundt hav anerkendes som en forudsætning for både natur, lokaløkonomi og et modstandsdygtigt samfund.

Flere veje mod et sundere hav

I dag presses vores farvande af forurening og overbelastning af aktiviteter. En ny regering bør derfor anvise en langt tydeligere vej for et sundere hav.

Vi skal have en handlingsplan for de kemiske stoffer fra bl.a. industri og byldespildevand, der udledes i havet, og samtidig få hævet indsatsen for at mindske udledningen af kvælstof, som i dag er en hovedårsag til iltsvind og døde fjorde.

Derudover er det nødvendigt, at langt større dele af havet får reel beskyttelse. Ikke kun på papiret, men i praksis – så naturen får ro til at genoprette sig selv, og livet under overfladen kan vende tilbage.

Vi bør se kritisk på den måde, vi udnytter havets ressourcer på. Indvinding af sand og grus fra havbunden belaster havmiljøet, og derfor skal kravene skærpes, samtidig med at vi i langt højere grad tænker i genanvendelse og cirkulære løsninger.

Endelig bør de kommende investeringer i sikkerhed og beredskab af kritisk infrastruktur på havet også bruges til at styrke beskyttelsen af havmiljøet.

Hvis det lykkes, kan vi igen få klare fjorde, sunde ålegræsenge og store stimer af fisk i vores indre farvande. Et Danmark, der ikke kun er kendt for ambitiøse klimamål, men også for en stærk omstilling til havs. En politik, der skaber rig natur, innovation, eksport og bæredygtige kystsamfund.

Det er ikke en utopi. Det er et politisk valg.